

مکتبہ انوار الہدیٰ

ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در

۳۱ نجی سنہ

۲۸ رمضان ۱۳۲۹

پنجشنبہ

جزو عدد : ۱۱۴

تواریخ مختلفه ابله اوچ قطعه لطفنامه گزی آلمشدم . شمدي به قدر جوابلرینی اوزاندیغمه سبب افعال دکل ، اوزونجه جواب یازمبيله جك وقتي قزانمقدر . بعضاً خصوصی و رسمی غائله لر ، بعضاً غربتدن ، بعضاً دخي بوموسمك كوزلككندن متولد مختلف داعیه لر مقصده مانع اولیوردی . مکتوبگیزی تنوع محتویاتی و طرف دولترینه اولان محبت و انجذابك شدتلی تأثیراتی قیصه سوزله بورجی ادایه کافی دگادر . بو ملاحظاته گوره هر وقت تأخرات واقعی معذوری و تمادی تعطفات علیه لرلیله محب مخلصلرینی مسرور بیوره جقلرنده شبهه ایتم .

برنجی مکتوبگیزك اکثر مباحثیینه (کبرو) به متعلقدر . افکاری حقنده کی مطالعاتم عریضه اخیرمده اب ایوجه مفصل اولدیغندن یگیدن تکرارینه حاجت یوغیساده ، رشید پاشا مرحومه متعلق ملاحظاتی سوز کوتوره جك شلردندر : « بر كوزل ترك دیپلوماتی اولمقدن زیاده اوروپا دیپلوماتیدر . بیسوك پتروکی حرکت ایدم جك یرده فرانکانه طور انمشدر . » دیمش .

کیزونك شوا اعتراضی بك تحف ! مورخ ، معناسدن زیاده تعبیرده کی لطافتی التزام ایتشه بگزیور . اصلاحات دینلان شی علوم متأخرینك کشف ایلدیکی قواعدك بر مملکتده اجرا آتی دیمك اولمغله ، رشید پاشا بزده کی تعاملات و معاملات سیاسییه تنظیمانه اساس اتخاذ ایتمش اولسه یگی برشی یاپه ییلورمیدی ؟ رشید بر وزیر ذکی ، پتروایسه مستقل بر آمر جری اولدیغندن ایکیسنی بر برینه تشبیه قیاس مع الفارق اولزمی ؟ رشید قان دوگلسندن بزار اولدیغندن ، مصونیت حیاتی تأمین ایتمك ایستردی . پتروایسه استقلال قاهرانه سی مداخله مملکتدن قورتارمق ایچون قان

دو کردی. طوغریسنی سویلیم: کیزونک گلیات و جزئیات مسائله مطالعه لرینی پک یوان کورییورم.

رشیدباشا تنظیمات ایله مشغول ایکن مترنخدن رأینی سؤال ایتمش؛ باب عالیده قلمده ایکن مترنخک رساله شکلنده بر لایحه جوابیه سنک عالی باشا قلمله ترجمه سنی او قومشدم. اوده کیزوکی رشیدباشایه مقلد اولمه دیور. و معناسی استنبیلان طرفه چکیلور؛ توریلی بر طاقم مطالعات سیاسییه بیان ایدیور سده نه یا بلیق لازم گلدیکندن اصلاً بحث ایدمه یور.

خطوب جسمیده یارلاق بر طاقم کلمات و مطالعات مبهمه سویلیوب اصل اصلاحاته عقلی ایرمیدیکنی ششقه تعیرات ایله اورتکم «اعظم» رجال سیاستدن گچنمک استبدان دیپلوماتلرک عادت مستمر لرندندر. مترنخ عصرینک حرکات فکریه سنه مقتضی تأسیسات حریتکارانه یی غلط ادراک عد ایدرک (قونسرواتور) قالمقده اصراری مقلد اولماق داعیه سنه مبنی ایدی. عاقبت نه اولدی؟ غلط ادراک عصرک افکارنده دکل، کندو عقلنده ایمش. قرق سکز اختلالی آلتنده ازیلیدی. خطاسنی آکلادی اما موقعنده دکل، وطننده بیله طور امیوب فرار ایلدی. تقلید! تقلید! دیو ایدیلان تعریضات مستهزیه و قوعات عالمک صور جریانده اهل وقته گوره خفی اولیان اسباب و تأثیراته باقیوب متأملانه و حکیمانه دکل، محکمانه تلفظات خود سرانه دن عبارتدر. مثلاً نور عرفان ایله گوزی آچلمش بر ملتک تأسیسات ترقی پرورانه سنی اوتنده گپرو قالمش بر ملت تقلید ایدرک (تقلیددر) دیو بادبسی اولان رجال اموری تزییف ایتمک لازم کاورمی؟ کیزونک مطالعه سنی بویه چیقمرز بوله کیدیور. خلاصه هر مملکتده گوردیکمز آثار ترقی امهات مدنیت اولان بلاد معمره عظیمه نك آثار تقلیددر. بر ملت قصوای ترقیه وارنجیه قدر مقلد، افراسنه فائق اولورسه مقلده اولور. بو مسئله بدیهیه قارشو کیزونک مطالعاتی کی سوزلر حقیقی طانیماق دیمک اولور. شو قدر دیه بیلورم که عصرنده کی رجال سیاسییه رشید باشانک یاننده بر از کوچک قالورلر. کندی یابدقلمله آنک آثارینی مقایسه ایدرلر ایسه صحت مدعای کندولری دخی اعتراف ایدرلر.

رشید پاشاده درایت و جرأت و متانت و طبیعت بشریه و قوفده اولان استعداد
و مهارت خاصه لری بر درجه ده ایدی، که الگ مشهور رجال دولت عنوانی احراز
ایدنلرله مقایسه سنده رجحانی دکلسه ، مساواتی تسلیم ایتدکه هر مورخ سیاسی
مجبوردر . حیفاً که مشاهیر منک ناملرینی علمده ابقا و سهل الممتنع آثار سیاسیة لرینک
قدرینی اعلا ایدم چک مملکت مزده قوتلی قیلر اولمديغندن، رشید پاشا کبی قلیل النظیر
بر مجددک و آکا تودیع خطوط ایدن سلطان جلیل الشان عبدالمجید خان کبی
قدر شناس بر پادشاه مخلصک قیمتلری تاریخیجه تقدیر اولنه میور . اگر مؤلفلر من
اولیدی گیزو کبی ذواتک ترهات مطالعاتی اوقویان ذاتلر گوریلوردی.

مکاتبه ده سربستهجه مباحثه و محاوره یی سودیکه گزیدن گیزونک سنجاتیله یینه
چارپشدم . رشیده قورقاق تعبیرینی اطلاق ایتسندن، شرقه دأر قوجه منسترک
هیچ خبری اولمديغنی آکلادم . بو تعبیر حقیقتی تحقیر اولدیغندن ، روح مشارالیه
متوسلاً گیزو جنابلرینی پروتستو ایدرم .

